

DOBAR DAN, ŠTO RADITE?

DR. SC. **SANDRO NIŽETIĆ**, INŽENJER STROJARSTVA, REGIONALNI KOORDINATOR PROJEKTA SUSTAVNOGA GOSPODARENJA ENERGIJOM U GRADOVIMA I ŽUPANIJAMA

Ulaganje u znanost ulaganje je u budućnost

Postavlja se pitanje kako naši znanstvenici mogu konkurirati razvijenim zapadnim zemljama kad nemaju dostatnih financijskih sredstava za provođenje istraživanja i za redovite odlaske na kongrese na kojima bi se povezali s kolegama i prezentirali svoj istraživački rad. Jedna od posljedica ovakvoga stanja je gubitak ljudi koje smo svi mi skupa kao društvo finacirali

Dr. sc. Sandro Nižetić: Nemojte nikada zaboraviti na opće dobro, pomozite koliko možete. To nam je jamac da se sutra kao društvo nećemo udaljiti jedni od drugih i da ćemo postaviti zdrave temelje za razvoj i promjene na bolje jer promjene kreću od svakoga od nas ponaosob

u konačnici donio boljitak svima nama – govori Nižetić dodajući kako zbog toga razumije kolege koji se odluče za život u inozemstvu i ne osuđuje ih jer oni samo žele bolje sutra za sebe i svoju obitelj.

- To je ljudski i ne trebamo ih osuđivati jer odgovornost leži na drugima. Činjenica je da svake godine po broju ljudi gubimo jedan grad veličine grada Ploča. To je uistinu poražavajuće i dovodi do urušavanja društva, a da toga čini se nismo ni svjesni – ističe naš sugovornik dodajući kako je nužno da se hitno okrenemo sebi samima, da se ojačamo iznutra kako bi se sutra mogli ravnopravno nositi s ostatkom svijeta u svim segmentima života jer na svakome pojedincu u društvu leži jedan mali dio odgovornosti za našu i vlastitu budućnost.

- To se prvenstveno odnosi na mlade. Oni moraju shvatiti da je budućnost u njihovim rukama i da sve u životu trebaju gledati kroz dugoročan aspekt jer kratkoročno razmišljanje i rješavanje problema linijom lakšega otpora predstavlja opasnu zamku u koju nažalost upada mnogo ljudi – ističe naš sugovornik poručujući mladima da jednoga dana kada postanu profesionalci u svojoj struci budu dosljedni te da uče kroz cijeli život, da se bore znanjem i argumentima.

- Pri tom nemojte nikada zabo-

Jezik znanosti je matematika kojom uspješno, ili neuspješno, pokušavamo opisati neke prirodne zakonitosti - riječi su to našega sugrađanina Sandra Nižetića, 32-godišnjega doktora znanosti zaposlenog na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu.

Osim po činjenici da je kao inženjer strojarstva postao jedan od najmlađih doktora znanosti na splitskom FESB-u Nižetić je široj javnosti poznat i po aktivnom radu na projektima energetske efikasnosti. Naime, od 2008. djeluje kao regionalni koordinator projekta Ujedinjenih naroda za razvoj, UNDP-a, za područje Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije. Riječ je o projektu Sustavnoga gospodarenja energijom u gradovima i županijama ili SGE projektu.

- UNDP timu pridružio sam se na poziv kolegice Vlaste Zanki koja je u to vrijeme bila na mjestu nacionalnoga voditelja spomenutoga projekta. Dugo sam razmišljao hoću li pristati na ovu suradnju; bojao sam se da ne upadnem u zamku i za nemarim doktorat koji sam u to vrijeme pripremao. Međutim, odvažio sam se i na kraju ipak sve uspješno posložio – kazao je Nižetić napominjući kako je uz volju i odricanje, vrlo važna dobra organizacija.

Uvođenje reda potrošnju energije

Govoreći o detaljima SGE projekta, kao glavni cilj istaknuo je uvođenje sustavnoga te organiziranoga pristupa u gospodarenju energijom i energentima na razini objekata pod vlasništvom gradova i županija.

- Jednostavnijim rječnikom rečeno riječ je o uvođenju reda u sektor javne potrošnje energije i energenata. Na ovaj način bi, primjerice, svaki grad znao ko-

Ne bacajmo energiju!

Osvrćući se na kulturu odnosa prema energiji u Hrvatskoj, odnosno osviještenost naših građana po pitanju energetske učinkovitosti, Nižetić je naglasio kako su se na tom području, u većini slučajeva, prakticiraju samo u vlastitim kućanstvima, dok se velik dio nas neodgovorno ponaša na svojim radnim mjestima. Moramo shvatiti da sami, a i kao društvo, indirektno snosimo troškove za svu energiju koju neodgovornim ponašanjem bacimo na svojim radnim mjestima. Ukoliko nam novac nije dovoljna motivacija, neka nam barem zdravorazumski razlozi, dostojni odgovornoga i civiliziranoga čovjeka, budu poticaj u odgovornijem ponašanju – pozvao je Nižetić ističući važnost kontinuirane edukacije građana i mijenjanja svijesti. Međutim, istaknuo je, to neće biti moguće dok kao pojedinci ne počnemo djelovati jedan na drugoga u pozitivnom smislu.

liko godišnje troši na električnu energiju, loživo ulje, vodu i drugo; dakle točno bi znao koliki su mu godišnji troškovi – objasnio je Nižetić dodajući kako je poznavanje tih podataka jako važno za kreiranje prioriteta te donošenje planova konkretnih projekata iz područja energetske učinkovitosti kojoj je cilj ušteda i podizanje standarda kranjih korisnika.

- Na ovaj način se mogu dobiti

sredstva od Europske unije; međutim u tom slučaju morate biti unaprijed spremni i morate znati točno što želite jer bez toga je vrlo teško ostvariti sufinanciranje. Mislim da veliki potencijal u smislu realizacije projekata leži u sektoru zgradarstva te javne rasvjete. Naglasio bih da je UNDP pomogao te još uvijek pomaže u stvaranju nužnih preduvjeta za realizaciju konkretnih projekata i, što je možda još važnije,

Život u Mravincima

Mravince su prava idila, mjesto u kojem možeš uživati u prirodi i miru s obzirom da si daleko od gradske buke i vreve, a ako se poželiš grada opet si blizu Splitu i Solinu – govori Nižetić koji se u veljači 2007. iz Splita preselio u ovo solinsko naselje. - Jedini nedostatak je to što višečlana obitelj mora imati dva osobna vozila, jer je u današnjem dinamičnom okruženju bez toga teško normalno funkcionirati, a to iziskuje znatno veće troškove.

pridonosi stvaranju baze educiranih ljudi koji su neophodni da bismo sutra mogli realizirati projekte te donijeti dobrobit našoj zajednici – tvrdi naš sugovornik poručujući kako bez kvalitetnih ljudi ne može biti pomaka prema naprijed.

Govoreći o naklonosti hrvatskoga sustava mladim znanstvenicima, odnosno poteškoćama s kojima se on osobno kao znanstvenik i profesor svakodnevno susreće, prije svega je istaknuo nedostatak novca.

- Svaki sustav ima svoje prednosti i nedostatke, pa tako i naš sustav. Uostalom, teško je definirati što je to dobar sustav za Hrvatsku koja je očito po mnogim pitanjima specifična – smatra naš sugovornik dodajući kako, uz već spomenuti nedostatak novca, velik problem leži u nepostojanju dugoročne strategije koja bi osigurala pravilan i pravedan razvoj sustava, a time i cijele Hrvatske, jer znanost je pokretač svega.

- Postavlja se pitanje kako naši znanstvenici, koji djeluju primjerice u području tehničkih znanosti, mogu konkurirati razvijenim zapadnim zemljama kada nemaju dostatnih financijskih sredstava za provođenje istraživanja i za redovite odlaske na kongrese na kojima bi se povezali s kolegama i prezentirali svoj istraživački rad – upozorava Nižetić napominjući kako se naši znanstvenici snalaze i u takvim okolnostima te da su upravo stoga prepoznati i u inozemstvu, kada do njega dospiju.

Boriti se znanjem i argumentima

- Jedna od posljedica ovakvoga stanja je gubitak ljudi koje smo svi mi skupa kao društvo finacirali. Zapadne zemlje su odavno shvatile da je ulaganje u znanost ulaganje u konkurentnost te budućnost zemlje. Međutim, ne ulaganje pod sva-

Član Hrvatske glazbene unije

Svestrani Sandro Nižetić član je Američkog društva inženjera, ali i Hrvatske glazbene unije jer već punih 20 godina svira gitaru.

- Gitaru sviram od svoje 13 godine i na početku sam pohađao srednju muzičku školu. U to vrijeme mi je kao glavni instrument dodijeljen klavir jer za gitaru nije bilo mjesta. Međutim, negdje na polovini puta odustao sam od glazbenoga školovanja i kao samouk se posvetio svom omiljenom instrumentu – otkrio nam je Nižetić dodajući kako su mu na tom putu uvelike pomogli glazbeni geni naslijeđeni od roditelja.

- Tijekom godina svirao sam u nekoliko bandova, ali najozbiljniji glazbeni rad kreće s *Diktatorima* koji već više od pola desetljeća, uz samostalne nastupe, uspješno surađuju i s popularnim Marijanom Banom – govori naš sugovornik koji je sa svojim bendom i spomenutim pjevačem sudjelovao i u programu Solinskoga kulturnog ljeta. - Glazba je dio moje osobnosti i shvatio sam da bez nje ne mogu, ona mi pruža nužnu ravnotežu u životu. To vam je primjerice kao da imate psa koji, ako ga redovito ne prošetate, postane tjeskoban, nerasan, eto takav sam ja bez glazbe, to je moja duhovna hrana – tvrdi Nižetić dodajući kako studenti jako pozitivno reaguju kada ga vide na pozornici.

- U studentskim anketama često dobijem pohvale i pozitivne komentare i osobno smatram kako je za imidž FESB-a dobro da ima i ovakve profesore jer to dokazuje svestranost i sposobnost ljudi unutar institucije koja postojećim te budućim studentima može biti motivacija te pozitivan primjer – smatra naš sugovornik otkrivajući kako se u međuvremenu okušao i u pisanju glazbe.

- Imam pun škafetin autorskih pjesama, a prije dvije godine snimio sam i materijal za instrumentalni album naziva *Petar Pan* u sklopu mog trija *Rockenchips*. Snimke su stavljene na mspace i mogu se poslušati, a nadam se da ću kad-tad uhvatiti vremena za objavljivanje i promociju materijala. Sada i da hoću fizički jednostavno ne mogu stići zbog puno obveza, ali želja je tu.

ku cijenu, ne ulaganje u istraživanje zbog istraživanja, nego pametno ulaganje koje će dati konkretne rezultate primjenjive u praksi. U tom pogledu naš sustav nije dobar jer ne postoje jasno definirani ciljevi te sustav nadzora koji bi podigao konkurentnost među znanstvenicima i

raviti na opće dobro, pomozite koliko možete. To nam je jamac da se sutra kao društvo nećemo udaljiti jedni od drugih i da ćemo postaviti zdrave temelje za razvoj i promjene na bolje jer promjene kreću od svakoga od nas ponaosob – zaključio je Nižetić.

M.B.J.